

ԿՐՈՆԱԿԱՆ (ԴԱՍԵՐ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ)

ԾՆՈՒՆԴԻՆ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐԸ

Փրկչին Յննդեան տարեդարձը, տարեկա՛րձն է Քրիստոնէութեան՝ ընդհանուր առումով, տարեկա՛րձն է իւրաքանչիւր քրիստոնեայ մարդուն առանձինն, տարեկա՛րձն է նաեւ Աւետարանին: Եւ տարեկարձեալը նշանակութիւն մը ունին միշտ. — ատոնք պատգամներ կ'ուղերձեն մեզի:

Ի՞նչ է ուրեմն Յննդեան Պատգամը Հայ ժողովուրդին համար:

— Անշուշտ շատ պարզ բան մը:

Մարդիկ երջանիկ կեանք մը կ'ուղեն այս աշխարհի վրայ: — Փրկչը այդ երջանիկ կեանքին բանալին բերաւ աշխարհին իր Յնունդով:

Մարդիկ այս աշխարհի կեանքէն վեր՝ կեանքի մըն ալ կը ձկտին. հողիւն տնէջանքն է ասիկա: — Փրկչին Յնունդով այդ կեանքին գաղտնիքն ալ լուծուած է:

Մարդիկ եթէ հասկնան այսչափը, շատ լաւ, բայց եթէ գործադրեն իրենց հասկըցածը՝ «երանելի եւս» են:

Ծնունդը, ըստ ինքեան, նո՛ր կեանքի մը սկիզբն է միշտ: Ան իրեն հետ յոյսեր և հրճուանքներ կը բերէ տուներուն:

Երկունքի տաղնապնէրը պահ մը կը մօայլեն հօգիները, բայց մնայուն ուրախութեան մը ցնծութիւնները չուտով կը զուարթացնեն Մայրն ու Տունը. վասն զի «ծնաւ մարդ յաշխարհ» (Յովհ. Ժ. 9. 21):

Քրիստոնեայ մարդը ծնունդն է Աւետարանին (Ա. Կրնք. Դ. 15). այսինքն՝ հոգեւոր երկունքներու և տաղնապնէրու պտուղ մը. միայն սա տարբերութեամբ որ քրիստոնեայ մարդուն ծնունդը աստուածային կամքին յայնտութիւնն է, կամ ինչպէս որ ըսուած է, ան ծնաւ միկ «բանին ճշմարտութեան» (Աւետարանով), որպէս զի Անորը ըլլանք, ըլլանք Անոր ստացուածներուն պտուղը (Յով. Ա. 18):

Ըստ բանաստեղծին.

— Ասում եմ որ չամենայն մարդ
Մի ասղ ունի եկրմունք:

Երանի թէ ամէն մէկ Քրիստոնեայ, արեւելքի մոգերուն պէս իր մտքին

ստաղովը առաջնորդուէր դէպի Բեթղեհէմի մատուրը, խոնարհելու համար հո՛ն և թափանցելու համար Ծնունդի՝ մեծ և սքանչելի խորհուրդին խորքը, նոյն ինքն ծնեալ Փրկչին սիրոյն խորութիւններուն մէջ. վասն զի ճշմարիտ Բանը լուսաշող է հոն, պարզ է Աւետարանը:

Քրիստոնեայ մարդը միայն տնօրինական տօներու հռչակումներուն առիթով չէ որ պիտի յիշէր թէ քրիստոնեայ մըն է ինքը:

Ծնունդին պատգամը սո՛ւ է որ քրիստոնեայ մարդը իր կեանքին ամէն մէկ վայրկեանին մէջ ալ քրիստոնեայ է:

Փրկչին Յնունդը Աւետարան մը տուաւ մարդկութեան, և այդ Աւետարանը նոյն ինքն պատգամն է Ծննդեան տօնին:

Երբեմն Սինայի բոցավառ ու անկիւղիլի մորենիներու մէջէն է որ կը գոռալին աստուածային պատգամներ՝ «ընտրեալ ժողովուրդին երջանկութեան համար: Փրկչին Յնունդով, կեանքի խոնարհագոյն պայմաններուն մէջ, «աստուածն մարդացեալ» ինքն ուղղակի տուաւ երջանկութեան պատգամը՝ ուղղելով դայն այս անգամ բոլոր աշխարհին:

Աստուծոյ և մարդոց յարաբերութիւններուն ուղին փոխուեցաւ. այլևս աներևոյթը չէր պատգամ արձակողը: Սինայի ամայութիւններուն մէջ բանաձևուած օրէնքը լուսաբանուեցաւ և լրացաւ Երանութեանց լերան զուարթ քարոզով: Հո՛ն Տասնաբանեայ մը կը տրուէր ընտիր ցեղին՝ Մովսէսի ձեռքով՝ այս աշխարհի կեանքը երջանիկ ընելու համար. հո՛ս իննեակ «Երանի»ներով (*) կը բացուի երջանկութեան ուղին անոնց առջև, որ ականջ ունին լսելու Աւետարանին ճշմարտութիւնները:

Եւ Աւետարանը կ'ըսէ քրիստոնեաներուն, հետեւեցէ՛ք երանութեան այդ ուղիին, հետեւեցէ՛ք առանց վարանումի, հետեւեցէ՛ք գլխակցութեամբ և վստահ քայլերով, հետեւեցէ՛ք առանց տարուելու աշխարհի լայն պողոտաներուն հրապոյրներէն, հետեւեցէ՛ք այս նեղ ու անձուկ ճամբուն, վասն զի ասիկա Մնեալ Փրկչին ճամբան:

(*) Սինայի յաջորդ թիւերուն մէջ Աւետարանի Դասերուն նիւթը պիտի ըլլայ Լեւան Քարոզը:

է, որ կը յանդի լայնատարած խաղաղութեան:

Աստուածարանութեան գիրք մը չէ Աւետարանը. մարդոց աստուածացումին գիրքն է այդ. այո՛, եթէ մարդիկ բարեհաճին ուսումնասիրել այդ գիրքին կրօնական նշանակութիւնը, բարոյագիտական սկզբունքները և գործնական կեանքի մասին ասոր տուած պատգամները, պահ մը թօթափելով իրենց ցաւատանջ ու յոգնաբեկ կեանքին աչք բանալ շտուղ հարկերը:

Աւետարանը կեանքը վարելու, և եթէ ուզէ՞ք՝ կեանքը կառավարելու համար գծուած ծրագիր մըն է:

Ծնունդին պատգամներէն մէկն է մեզի նաեւ սիրել Աւետարանը, սիրել ոչ թէ իբրեւ խորհրդաւոր գիրք մը, սիրել ոչ թէ իբրեւ իւրացք մը՝ որ ի հարկին օգնութեան պիտի հասնի քեզի, իր կախարհանքի զօրութեամբ ցաւերդ ամոքելու, այլ սիրել զայն իբրեւ աղբիւր ներշնչումի՝ կեանքդ երջանկացնելու համար, և սիրել՝ կարգաւով ու սերտելով զայն:

Եւ տարակոյս չկայ որ եթէ մարդիկ Աւետարանը սիրէին իբրեւ կանոնադրք իրենց կեանքին, պատերազմները պիտի չխանգարէին այն խաղաղութիւնը, որ Ծնունդեան գրէր իր իրերը երդուեցաւ հրեշտակային մեղիկներով:

Եթէ մարդիկ սիրէին Աւետարանը, իբրեւ աղբիւր երջանիկ ներշնչումի՝ պիտի տմրապնդէին իրենց միջեւ այն համարքները, որ Փրկչին Ծնունդով արտայայտուեցաւ աշխարհի:

Երանի՛ր թէ 1929-ի Ծնունդը Հայ ժողովուրդի զաւակներուն համար ըլլար ԱՍՊԻԹԵԱՆ և ՀԱՃԻԹԵԱՆ տարի մը՝ իրենց հաւաքական և անհատական կեանքի մէջ:

Երանի՛ր թէ 1929-ին հայ զաղթավայրերու մէջ կեանքը թունաւորող երեւոյթները անհետանային Ծնունդի «մեծ և ըսքանչելի խորհուրդին» հոգնորոգ ներշնչումներով, և Հայը իր տառապանքի շրջաններուն մէջ իսկ կարող ըլլար իր ճակատը բարձրացնել պարծ քայլերով, այդ ասպնջական երկինքներու տակ, և չարատաւութեւն իր ազգին անունը անձնական ազատութեան սխալ ըմբռնումներով և յիմար գործադրութեամբը ատոնց:

Երանի՛ր թէ Հայ ժողովուրդին մտաւորական ոյժերը չվատնուէին 1929-ին եղբայրասպան մրցանքները ոգևորելու:

Երանի՛ր թէ 1929-ին Հայ ժողովուրդին ունեւոր զաւակները սրտի և ձեռքի առատաձեռնութիւններով չափուէին իրարու հետ, տայու առաքինութեան պսակը խլելու համար Աւետարանի ձեռքէն:

Երանի՛ր թէ հայ տուները, հայ խանութները, հայ դպրոցները, հայ ընկերութիւնները, հայ միութիւնները, հայ մամուլը 1929-ին լեցուէին գերազոյն սիրոյ և արդարութեան ոգիով, նուիրումի և անշահախնդիր ծառայութեան զիտակցութեամբ:

Երանի՛ր թէ հայ հոգևորականութիւնը 1929-ին վերանորոգէր իր նուիրական ուխտը և պատուոյ խօսքը, զորս յուզմունքով արտայայտեց իր ձեռնադրութեան պահուն, երբ յանձնեց ինքզինքը «աստուծային և երկնաւոր Շնորհին» և ըլլար Լոյսը Աւետարանին իր եկեղեցոյն մէջ և Աղբ աւետարանական սիրոյն՝ իր ժողովուրդին մէջ:

Երանի՛ր թէ մեր սիրելի Հայ ժողովուրդը իր անվիճելի ողջմտութեան ապացոյցը անգամ մըն ալ տար 1929-ին, տաքցնելով իր սիրտը հանգէպ իր Մայրենի եկեղեցոյն, թօթափելով իր վրայ ճնշող անտարբերութեան թմբիրը, և աւելի մօտէն ունկնդրելով Ծնունդեան պատգամներուն՝ Հայ յոստանեայց եկեղեցոյ մէջ:

Երանի՛ր թէ 1929-ին մեր երկնաւոր Հօր սուրբ կամքը տիրապետէր աշխարհի վրայ և մեր Փրկչին Աւետարանը առաջնորդէր աշխարհի վարիչներուն, և Ծննդեան պատգամները, իրենց օրհնութիւններով լեցնէին տիեզերքը, որուն կարօտը կը քաշէ. որովհետեւ Առաքեալի ըսածին պէս բոլոր աշխարհներ կը հեծն և կ'երկնեն մինչեւ ցայժմ, ազատուելու համար ապականուց թենէն. որովհետեւ ազատութեան փառքը իրաւունքն է Աստուծոյ որդիներուն: (Հով. Է. 18-23):

Երանի՛ր թէ Հայ ժողովուրդը ներշնչուած Ծննդեան Պատգամներին, մաքրադործուէր մեղքի բիծերէն, որոնք կը թմբեցնեն իր հոգին, և 1929-ին կարող ըլլար արտայայտել քրիստոնեայ հոգիի մը արիւթութիւնները իր կեանքին բոլոր կողմերուն վրայ:

Բ. Ե.